

Laisvoji Lietuva

★ LITUANIA LIBRE ★

LIETUVAITES TAUT INUOS RUBUOSE
soka tautinius sokius

Cesna Radio

ADOLFAS CEŠNA

Radijo Technikas

Gamina radio aparatus ir taiso s. nuz.
rūpestingai ir prieinamomis kainomis.
Parduoda ir išimokėjimui.

Calle SAN FRUCTUOSO 1827

Montevideo

LIBRERIA

ESAS

Geriausiu pasauliniu rasytoju knygos. —
Ivairus popieriai: kartoflinas, celofan ir
kt. Rasomieji dalykai ir mokyklu rekme-
nys. — Atvirutes, albumai. Uzsakymus
siunciam ir pastu. Priveza tranvjai:

7, 9, 12 ir 61

ARENAL GRANDE 2533

Tel. 2 772 53

Montevideo

Vienintelis Urugvajuje Lietuviu Mosaiku
Ir Boldosu Fabrikas

- Du Draugai -

JULIAUS JAZAUSKO IR DIONISIO
MILANO

Rastinė: calle BERNÁ 2347. Cerro
Fabrikas: calle BULGARIA 4146. Cerro

Dazomos visu rūsiu, meniskos ir
paprastos mosaikas bei boldosai.
Darbas garantuotas. Ekonomiskos kainos
Lietuviams Didelės Nuolaidos

PERSITIKZINKIT

PROVISION

WILNIUS

Jono ir Onos

Scesnulevicu

Calle VIZCAYA 4149 esq. Berna

Krautuvė - baras

VIKTORO KUCIAUSKO

Calk PRUSIA 1851, kampas Bogotá

Telefonas: 22 13 26

Villa del Cerro

Didelis pasirinkimas visu rusiu maisto
produktu. — Vietos ir uzsienio gerimai.
Kainos ekonomiskos. — Lietuviskas pa-
tarnavimas — Lietuviams nuolaidos

PETRO ir BRONIAUS

Evovlucku

PIENINE — BAR ALMASENAS

Calle BERNÁ 1860 Villa del Cerro

Telefonas: 22 11 94

Kamionai perkraustymui kiekvienu pa-
reikalavimu, ivairus pieno ir kiti maisto
produktai, vietos bei uzsienio gerimai

CINE SELECTO

Vienintelis lietuvio P. Zukelio kinas

Urugvajuje

c. Grecia 1105-07. Cerro.

Tel. 22 11 25

FILMOS:

Visuomet paskutinės laidos, menis-
kiausios ir aukstos kokybės. Dau-
gumos Ietuviu ir kitatauciu gau-
siai lankomas kino teatras.

REVISTA

"LITUANIA LIBRE"

EDITADO POR LA
ASOCIACION CULTURAL
URUGUAY - LITUANIA

Aprobada y reconocida por
la Ley del Gobierno Superior de
la Nación, con la
Personería Jurídica en el
año 1941

Órgano oficial y propiedad
Intelectual de la misma.

Impreso en la
IMPRENTA FORTALEZA
Redacción, Administración
e Imprenta

Río de Janeiro 4001
CERRO

Redactor Responsable:
JULIAN JAZAUSKAS
Berno 2347 CERRO

Administrador:
PEDRO KORKUZAS

Laidzia
Urugvajous Lietuviv
Kulturos Draugija.

Metinē Pnumerato:
Urugvajuje \$ 1.50 U.
Argentinoje \$ 4.00 Rrg.
J. Amerikos V. 2 Dol.

Perlaids siusti zurnalo
administratorious
vardu; rastus - redakcijas:

LITUANIA LIBRE

Río de Janeiro 4001
Cerro, Montevideo,
Rep. O. del Uruguay.

LAISVOJI LIETUVA

Mėnesinis - Kultūros - Mokslo - Meno - Visuomenės - Kovos - Žurnalas

Metai (Año II) | Montevideo, Spalis - Octubre 1946 | Nr. 10 (22)

K. Verax.

MENOS de HONOR

Actualmente, cuando a toda una serie de naciones europeas se les aplica un orden, que la propaganda interesada denomina «democracia progresista», hay en la proscrición millones de personas, y entre ellas cientos de miles de lituanos. Parte de ellos son deportados por terribles medios a los campamentos de trabajos obligatorios en Siberia; junto al Océano Glacial o a los confines de China. Los detuvieron sacándolos secretamente según un plan sistemáticamente elaborado, un verdadero plan de caza del hombre y no porque ellos hayan sido peligrosos para su patria o reos pasibles de cualquier otra culpa, sino porque eran honrados ciudadanos de su país y parecían peligrosos para las finalidades del ocupante.

Otra considerable parte del pueblo lituano fué obligada a buscar amparo en las regiones de Europa ocupada por los anglonorteamericanos, pues de esa sola manera pudieron evitar la deportación al Asia o una muerte repentina. Estos refugiados no pueden regresar a Lituania hasta que ésta no sea libre y esté gobernada por los propios lituanos. No pueden volver, no porque sean vulgares malhechores, sino muy por el contrario, a causa de que siguen fieles a Dios y a las leyes de su país. Y esta fidelidad, hoy día, está considerada por unos cuantos como delito...

La situación en que se encuentra la nación lituana es tenebrosa; es una mancha de sangre sobre la conciencia y el honor de la Humanidad. El hecho de que la situación sobre el Báltico está a menudo rodeada de silencio, no cambia el asunto en obsaluto; por

el contrario demuestra mejor, que el destino actual de Lituania es vergonzosa falla de la «gran política».

Pues la nación a la que se le priva de la libertad por medio de la fuerza, la amenaza, la mentira, la columna, el engaño y la injusticia pierde sus medios de subsistencia. En el orden internacional se considera un gran delito arrancar la libertad e independencia a otra nación mucho más débil. Este delito es comparable al asesinato cometido entre individuos particulares en sus relaciones cotidianas. Adquiere magnitud de importancia, cuando se procura convencernos de que el pueblo y la nación renegaron su independencia por propia voluntad. Esto es como si se mata a un hombre y luego se asegurase que fué él mismo quien se quitó la vida.

El camino de los refugiados lituanos es pesado y penoso, pero ellos pueden marchar con la cabeza erguida, pues su honor nacional y personal está immaculado. En eso pue le ocurrió en Europa, en lo que le aconteció a Lituania — en medio de esa ola de injusticia, mentira, cinismo e inhumanidad, ola que amenaza inundar a Europa, — se halla culpa de muchos, pero no se encuentra ningun na por parte de Lituania.

En otoño de 1935, cuando Hitler en uno de sus discursos atacó violentamente a Lituania, único país que en ese momento había osado oponerse a la expansión de nacionalsocialista con respecto al territorio de Klaipėda, el delegado lituano ante la Liga de las Naciones, dirigiéndose a todo el mundo civilizado, rebatió todas las fraguadas inculpaciones y manifestó, que «el honor de Lituania está intacto».

Hoy día tambien es así. Y las cenizas de Hitler yacen bajo de los escombros de Berlín!

Los liūanos no pierden la esperanza. Puesto que cuanto más estrechos son los lazos impuestos a la Nación, tanto mayor es el deseo de libertad y su procuración; cuanto más terrible parece la muerte civil y nacional de alguna nación, tanto más vivo y fogoso hácese el deseo de resurrección; cuanto mayor es la injusticia experimentada, tanto más puede ser el anhelo de vivir la vida de una nación libre, que desea ver restaurado el camino de la verdad y que aprecia una existencia pacífica y progresista.

A. J. Putinas

SUSIRŪPINKIME SAVAJA LITERŪRA

Mūsų literatūra Pietu Amerikoje dar vos tik vystikluose. Vos vienas kitas stambesnis kūrinys pasirodo perijodinėje spaudoje ir tai nesvietiskai iskraipytas, kad ne vien skaitytojas, bet ir pats autorius neranda patinujov galo.

Kodėl gi taip yra? Priežasčių labai daug. Neturim leidyklu, kuriuos tuo reikalu rūpintusi, nė besalishos perijodinės spaudos, lūriuje galima būtų pasireikšti be pataikavimo, be to vergisko nusilenkimo mūsų ponams spaudos dilatoriams (daugumoje literatūros profanams ir delatidentiskiems sakininku autoriams. Red.), kurie jei reikėtas, talpina neva gerą autoriui darydami. Čia jie taiso tau rasta pagal savo kūrpalį. Autoriaus isbrauktas vietas aispausdina, o lūr jam nepatinka isbraukia.

Ir stai rezultatai: Shtaitytojas sekdamas lūrinėje veikencius asmenis, randa juos balandzio mėnesy; uztilio la nors veikiant, vaziuojant i lauka, ariant ar kitlia darant. Pashui uztinta dalyvaujant Tautos Sventėje, vasario 16 tais paciais metais. Bet cia umai persoka kelis metus pirmyn ir staiga vėl grizta i tuos pacius metus. Tai gi kaip dabar si dalyka suprasti skaitytoju? Apysakoje, ar joje būtų vaizduojamas pavienio asmens gyvenimas, ar visuomenės, ar kas nors panasaus, bet laikas niel:ad negali solihinėti nė pirmyn, nė atgal. Shtaitytojas joje ieslo: tilrovės, tilrojo zmogaus gyvenimo, ar tai jis būtų seniau ar dabar, bet realus, itilintantis. Kaip skaitytoja itikinsi, kad ten tas buvo tilriausias, jeigu jis pershaites nusisypso is toliu naujo isradimo, itaip liltinoti apysakos veitėjus pirmyn bei atgal, kad surankiojus ivyliu medziaga.

Rasant, ypatingai reil:ia turėti omenyje, lūr, l:okioje spaudoje tilps. Parasyti la nors besalishai, reit:stu vėjo gaudyma su rezginėmis. Tu sugaisi daug lailto, o tavo darbas gulės stalciuje. O juk toliu malonumo nėra rasyti til: sau. Jul: daktaras ne pats sau daktaras, bet gydyti ligonius. Rasytojai ir poetai ieslo: vaistu saviems ligoniams. Stengiasi patirti las

zmogui skauda; duoda jam vaistu — dvasinio balzamo, kad ir nepagydytumi, tai nors suraminimi. Ir kaip skaudu, kuomet idėi viena siela, kad til: būtų luogeriausiai, bet redal:icija ima ir sukarikatūrina nielo nepaisydama.

Prozi lūrti reikia ilgo laiko itemptos valiios, puiltaus gyvenimo pazinimo, literatūrinio metodo ir materialiu salygu. Kai romanas raso mas pasl:ubomis, pripuolamai, neisgilinus i turima medziaga, tai gaunasi lėl:stas literatūrinis draikalas, o ne pergyventas, apdorotas, logishai ir psihologishai pagrystas lūrinys, rasė Vylintas «Molslo Dienose», nr. 3.

Taigi redal:icija zino l:okiose materialinėse salygose gyvenam ir rasydami shtiaudziam save ir savo seimas, tad kodėl ji uzgniauzia su pirmu pasirodymu naujas jėgas? Pashui aimnuoja, lūr dingsta bendradarbiai po vieno lito pasirodymo, kad intelektuales pajėgos las kart mazėja, nors gerai zino, jog nei ismirė nei svetur neisvaziavo.

Po pirmo tokio bandymo, las gūna toli smūgi, jis arba visai neberaso, arba parases ieslo tokius spaudos, lūri taiso las yra taisytina. Kūri redal:icija saziningai nori taisyti, ji rasta atydziai pirmiau pershaito, isigilina i jo minti, i visa lūrinio struktūra, kad davus shtaitytojams tai, lio norėjo autorius duoti.

Redal:oriai taip pat gali nurodyti daug klūciū is savo pusės. Pavyzdziui: jei duoda i svetintauciu spaustuve, lūriuje dirba nelietuviai, turi ranl:rašti perasyti masinėle, las atima daug lailto ir be jo, galimi sullydydymai. Bet lilaida galima greit pazinti ir las daroma samo ningai dar geriau suprantome. Tailytas «kam nors» pasigauto priekasto yra nerimtas darbas.

Nors mes nesame dar taip aul:stai lultūriniai palie, kad galėtumėm pasakyti: «cia gerbiamasis suklydai». Dazniausiai pas mus tiesos zodis vadinamas smeitu, o smei:tas tiesos zodziu, bet noriu manyti, jog nebus tai proga susipykti su tais Argentinos lietuviu lail:rasciu redaktoriais, lūriems as taip nuosirdziai padėjau luo galėdamas. Jei tai ivyltu, tuomet būtų aishu, jog samoningai norima slopinti mūsų intelektuales pajėgos, ypac dabar kada taip gyvai jauciamas «spaudos badas».

Taigi labai lail:as isusirūpinti situo opiu ir alhtaliu reikalu. Manau, kad «Laisvoji Lietuva» ras būdu tam darbu pasl:atinti. Kaz:las yra pasal:tes: «Inter folio fructus», tarp lapu vaisiai. Pasistenglime, kad tarp spausdintu lapu būtų patys geriausi, riml:tiniai vaisiai, lūriais shtaitytojai patys pasisotins ir litus norės pavaisinti.

SVEDIJOS LIETUVIAI

1946 m. rugsėjo 8. d. Svedijos lietuviai gražiai paminėjo Tautos Svente Eskilstuno mieste, kur jie renčias has savaitė, kad pasidalinus savo rūpesčiais ir is Tėvynės gautomis žiniomis.

Sventėje kabėjo Lietuvos Draugijos Svedijoje, Eskilstuno slyriaus pirmininkas, issamiai ir idomiai nussviesdamas lietuviu gyvenima Svedijoje ir palankines salygas negu kur kitur.

Sugiedojus Tautos Himna, kalbėjo Stockholmio lietuviu veikėjas Dr. Vokietaitis, apie dabartine padėti Lietuvoje. Žinios yra naujausios, is paslutiniu mėnesiu, taigi jos bus idomios ir «Laisvosios Lietuvos» skaitytojams.

Dr. Volietaitis pareiskė: «1945 m. liepos mėnesy, Žaliosios mišluose, prie Panevėžio, 150 lietuviu partizanų vedė kautynes pries 2000 enlavedistu. Siose kautynėse zuvo 36 partizanai su nelurtais savo stabo nariais ir 240 enlavedistu. Tais metais buvo til vienas toks stambesnis susidurimas.

1946 m. birzelio mėnesio pradzioje, 23 partizanai buvo perseliojami 2000 enlavedistu. Ivylo ziaurios kautynės, kuriu metu zuvo 1 ir i nelaisve pateko taip pat vienas partizanas, o enlavedistu zuvo 12.

Tu paciu metu, birzelio mėnesio viduryje, nedidelii lietuviu partizanų dšini puolė 15.000 enlavedistu. Nuozmiai kruvinose kautynėse zuvo 40 partizanų ir 200 masliolisku budeliu, bet enlavedistai buvo priversti atsitraukti.

Lietuvoje partizanų skaičius geroliai prasoja buvusi Lietuvos Nepriklausomybės kariuomenės skaičiu.

Kautyniu nuostoliai, vidutiniai imant yra lygūs 1:100 partizanų naudai. Jau turimomis žiniomis, til: 1945 metu bėgyje nuo lietuviu partizanų ranlos zuvo per 30.000 enlavedistu.

Istisi kaimai ir baznytkaimiai yra grynai partizanų rankose, kur jie turi isitaise bunkerius. Til: didesniose miestuose ir miesteliuose laisvai dideliais kiekiais NKVD daliniai. Bet partizanai nepalijamajai veda atlaiklia kova ir rintai priesinasi okupaciniui siaubui. Ju kova ypatingai lengvina pilnas viso krausto pritarimas ir parama.

1940 - 41 metu bolshevikiskasis teroraras, pa lyginus ji su 1944 - 46 metu terorū, buvo zymiai svelnesnis. Til: per paslutiniusius du metu maskoliai istremė 100.000 lietuviu, 30.000 nuteisė nuo 5 iki 20 metu laitaragos darbams ir 20.000 nuzdė. Basiu ziaurumu pasizymėjo rusas, vidaus reikalu komisaras, kuris, kad klaidinus uzsienio lietuvius save vadina Bartasiūnu.

Dabartinė Lietuvos pramonė yra pasiekusi vos til: 30 % savo priesharines produkcijos. Nors sahoma, kad ūliai paliekami iki 30 ha, bet kuriu savininkai neistremti ar nenuzodyti, tiems «rojaus» valdzia uzdejo stai lokius

m'lesniais: 20 ha turintis ūkininkas i metu i laiko maskoliai: turi atiduoti 65 centnerius javu, 8 centnerius mėsos, 2000 kilogramu salniavaisiu, 300 litru pieno nuo karvės, daug visokių litu dalyju ir 10.000 rubliu pinigais i metus. Suprantama, kad toliu plyvau ūkininkai negali atiduoti, todėl rusioli enlavedistai su pagalba siu isgamu daro priverctinas rekvizicijas, kuriu metu ūkininkai buna apiplėsiama iki jalgii ir dažnai istremiami arba nuzodo mi. Savo kėliu partizanai taip atsilygina. Jie daro rekvizicijas bol'iozuose ir valdzios sandėliuose. Dabar idomu, ka davė Lietuvai «slaisvintojai» uz jos nez nonisla apiplėsiama? 1941 ir 42 metais atvezė keliolika vagonu paprastu arbūzu, o paslutinius du metu davė truputi druslos, kuri vadinama «Stelno drusla». Jei nori gauti daugiau druslos ir degtuku, tai turi pasizymėti stachanovietisku darbu. Pramonė yra til: tokia koki buvo voliucija palilta. Naujo nieko neirengė, o til visas geresnes masinas isvezė i Rusija.

Tarnautoju vi lutinis atlyginimas yra sekcantis: vidutinio tarnautojo mėnesinis atlyginimas 200 rubliu, bet enkavedistu ir kompartijos toliu pat tarnautoju atlyginimas jau 4000 rubliu mėnesiui. Oficialės gi laines yra tokios: 1 kilogramas duonos 30 rubliu, kilogramas sviesto 200 rubliu, o centneris rugiu 850 rubliu. Taigi labai lengva suprasti kaip gyvena cilinis tarnautojas ir enlavedistas.

Pagal korteles darbininkui duojama tiel: maisto i mėnesi: 5 kilogramai duonos, 1.800 gramu mėsos, 2 kilogramai kruopu, 10 kilogramu bulviu, pusė litro linu aliejaus ir apie 300 gramu ivairiu litu smul:menu. Taigi sitos ir litos kruvinai ziaurios bolsheviku olupacijos priemonės pries mūsų tauta ir pagimdė partizanus, kurie didvyristai kovoja su azijatine pabaisa. Partizanai gyvi nepasiduoda enlavedistams, nes zino, jog vistiel: reikės mirti baisiose lanciose pamazu. Per kautynes nuhautus partizanus enkavedistai surenka, lavonus isrenkia nuogai, isbado alais, issulinėja ranlas, lojas ir pameta gatvėj net heliu dienu isniekinimui. Uzmustu partizanų lapus nal:timis žmonės puosia gėlemis, las labai erzina bolshevikus. Jie tat buvo pradėje atl:asti ir sunailinti partizanų lavonus. Bet cia isimaisė patys partizanai, savo draugu lapu apginimui. Dabar jau retenybe jei enlavedistai pasigauna partizano lavona isniekinimui.

Stai vienas labai charakteringas vaizdas is mūsų partizanų lovu su olupantais. Karta, per dideles kautynes buvo mirtinai i nugara suzeistas lietuvius ipartizanas. Is ugnies linijos ji bandė isnesti du draugai. Jausdamas, kad mirtis neisvengiama jis savo draugus prisipraso ji palilti, o patiems skubiai gelbetis. Kovos draugai slubiai atsisveilina, bet vienas sveikas partizanas pasislepia visai arti ir selta tolesne dalyko eiga. Gal uz desimtis minučių, prie mirstantio partizano pripuola enlavedistu majoras ir

griebiasi tūrinti kisenes. Rusas manė, kad partizano kisenėse ras svarbiu dokumentu, bet partizanas tuo tarpu patraukia granatos virvute ir abu vietoje žūsta.

Lietuvos gyventojai esancia bolševiku uzdanga vadina jau nebe geležine, bet plienine, pro kurią negali net muse praskristi. Visas Lietuvos rubežius yra ypatingai apsaugotas. Jis apšodintas sviecianciomis minomis. Patalies užplūti ant toliosis svieciancios minos, ji dideli plota ilgai apsviecia, taigi bolševikams žymiai lengvina sugauti norincius is bolševitinio pragaro pabėgti. Pagautus enkavedistai vietoje saudo. Visame kraste nebesigirdi prieshariniu liaudies dainu, nebėra linšismu jaunimo suėjimu, o tik tartum laidotuviu giesmės liūdnei aidi partizanų himnai. Linšisma, laiminga ir zydejusī Lietuva bolševilų paversta kapinynu, kur kaip bāi sios mirties smėklos ir iki dantu ginluoti, slankioja azijatiniai kraugeriai. Jie žūdo Tėvynėje pasilūsius lietuvius, plėšia paslūtinį turta, kankina vaikus ir senelius bei gėdina moteris. Tai tolis, tili pavirsutiniai paimtas dabartinis Lietuvos gyvenimas, kuris ir pastūmė visa tauta i nelygia, bet didvyriška laiva, gyventi arba mirti, o ne vergauti masloliui.

Tautos Himno melodijos ir pashuciaiu-

sios zinios is pavergtos Lietuvos, daugeliui su sirinkusiu is akiu isspaude asaras. Vėliau selė del:lamacijos ir puili koncertinė dalis. Tautos Sventė, visiems Svedijos lietuviams suteiltė nepaprastai daug didelės dvasinės jėgos ir prida vė daug energijos kovai pries savo zemės siaubingaji sliuza — bolševizma.

Benamis A. Ss.

Svedija, 1946.

TĖVŲ DOMEI

Pranešam Urugvajaus lietuviams tėvams, kad spalio mėn. 12 d. s. m. jau atsidas ir veikia Lietuvos Mokykla, Kultūros Draugijos patalpose: gatvė Rio de Janeiro 4001. Villa del Cerro.

Tėvų prasomas, Lietuvos Mokykla vesti ir mokytojauti sutiko patyres pedagogas, baiges moderniosios mokyklos pedagoginius kursus Leipgige, 12 metu mokytojaves Lietuvoje ir 4 metus Argentinoje, mokytojas Petras Čiuclis.

Tėvai norintieji savo mokyklinio amžiaus vaikus ismolti lietuviu kalbos, gali juos prirasyti ir gauti reikiamas informacijas kiekvieną diena, nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro.

Mokykloje bus molinama lietuviu kalba ir jos gramatika, Lietuvos istorija, geografija, hrasto mokslas, dainos, tautiniai zaidimai, vaidyba ir visa tai, kas tampriai yra susije su tėvų kalba ir Lietuvos pazinimu.

Dabar pamoklos eina til: sestadieniais nuo 1 val. iki 5 val. vakaro, bet luomet baigsis mol:slas vietos mokyklose, Lietuvos Mokykloje pamoklos eis du ar tris syk i savaitė.

Lietuviai tėvai, pasinaudokite gera proga ir neatidėliodami prirasykite savo vaikus. Lietuvos kalbai reikalingos knygos bus duodamos.

T o k i o .

Amerikos kariuomepės okupuotos Japonijos sostinės vaizdas. Toli matyti Japonijos parlamento rūmai, o gatvėmis vaikščioja amerikiečiai kariai.

Dabar, netoli Tokio vyksta dideli Amerikos laivyno ir aviacijos manevrai, kur demonstruojama japonams amerikiečių karinė galybė, parengta desantui, pries pat Japonijos lapituliacija.

DAR APIE DANIJOS LIETUVIUS

«Laisvosios Lietuvos» 15-ame numeryje ir vėliau lietuose jau tilpo žiniuciu apie lietuvių pabėgėlių gyvenimą Danijoje. Nuo to laiko ju gyvenime tvylo pasilietimui, huriuos pasistengsiu cia apibudinti.

Nymindėgab lietuviu stovykla lankė atvyles is U. S. A. BALF'o pirminkas lun. dr. Koncius, isbuves cia dël laiko stoltos til: pusantrios dienos. Savo kalboje, pasatytoje laike visuotinio susirinkimo, jis ragino tautiecius bûti drausmingais, savo graziu sugyvenimu, elgsniu bei auksta morale issauliti danu pasigerėjima ir bûti pavyzdziu kitu tautu pabėgėjams.

Paskutinėmis lavo mėn. dienomis buvo atvykes i Nymindėgabai ir isbuvo apie 10 dienu kun. Tadaruskas is Stockholm'o. Svedijoj gyvenanciu lietuviu pabėgėliu parapojos liebonas. Cia reiklia pastebėti, kad lageryje labai pasigendama lietuviu kunigo, nes danu ir volieciû l:ataliu kunigai, turie palyginti dzarnai lantio lageri ir atlaiko pamaldas, krikstija, sutuolia ir atlieta liltas bazilytines apeigas, negali patentinti visus pabėgėliu dvasinius reikalus vien dël kalbos nemohėjimo.

Didelis darbas buvo, gauti is Amerikos rûbu padalijimas. Rûbu buvo gauta nemazai, bet ju tarpe buvo palyginti mazai visu rusiu baltiniu ir batu, todël dar ir dabar ne liekvienas turi marslinius, apatines kelnes, batus lojines, bet uzta visi ir visos turi svarkus, sulneles, paltus ir, taip saltant «uamerilonio».

BALF atstovybës Danijoje reikalu vedėjas docentas M. Braltas, turis atstovavo lietuviu pabėgėliu reikalus centrinese danu istaigose Kopenhagoje, is siu pareigu pasitraukė ir istojes Amerikos tarnybon, prisimė cenzorius pareigas amerikieciu zonoje Vokielijoje. Reikia manyti, kad p. Braltas, turis atsidejes rūpinosi savo tautieciu reikalais Danijoje ir savo naujose pareigose galės daug padėti savo tautieciams amerikieciu zonoje.

Ypatingai svarbus pasilietimas mūsų gyvenime yra tas, kad nuo birzelio 1 d. Danijos Vyriausybės leista pabėgėjams dirbti danu dar bovietėse ir darbo bei atlyginimo patvarkymai jiems pritaikyti tie patys kaip ir Danijos darbinin:ams.

Mūsų stovyklos molykla birzelio 15 d. uzbekigė mokslo metus. Naujus pradėjo rugpiû cio pabaigoje. Nors vislo labai stinga, bet molytoju pasiaukojimas tas kliduis nugalė ir mokslas joje eina normaliai.

P. Jokubacio vadovaujama futbolo komanda veikia puikciausiai. Iki siol visos rungtynės su danu atsliru klûbu komandomis pasi- baigė musis:iu nupdai.

Tautiniais rûbais pasipuooses, tautinis lietuviu ansamblis, p-lės Anelės Kirvaitytės vadovaujamas, savo graziomis ir sltambiomis

liaudies dainomis ir sokiais turi nepaprastai dideli pasisekima danu tarpe. Koncertai vakarines Danijos miestuose bei miesteliuose seka vienas po lito ir gal jau netoli ta diena, kuomet ansambliui teks garbė pasirodyti Danijos sostinėje Kopenhagoje, mieste su vienu milijonu gyventoju.

P. Sodaicio vedamas choras ir tautiniu soliu grupė parûpinus jiems tautinius rûbus, irgi pasiruose pasirodyti scenoje. Pirmas ju sekmingas pasirodymas ivyko Slorn mieste.

Nesenai Nymindėgabo lageri ir vël buvo aplanthes pabėgėliu sielu meseriotojas, bolshevikistaz majoras «tavorscius» Slesarev. Sis «genialiojo» gruzino atstovos vargo pusantrios dienos mūsų tarpe, aiskino l:ariuomenę nebuvsio «marsalu marsalo» roju, bet pabėgėliu nesuzavėjo. Prisiilabino vos viena bolshevikulojanciacia bokele su pora vultu.

Vedbael: lagery, arti Danijos sostinės, drauge su litu tautu studentais, molslui testi surinliti ir mūsų aliademilai. Jie irgi randa laiko parodyti danams tautiniu lietuviu soliu me na ir padainuoti jiems skambias lietuviskas dainas. Bet apie aliademilui gyvenima, darbus, siekimus ir pasielimus, kaip ir apie neslailinga gyvetojais lietuviu lageri Varde mieste parasyiu sel:anti harta.

A. G - as.

J. Gilvydis

Filmos «Lietuva» savininkas ir Argentinos lietuviu patriotiniu organizaciju aktyvus darbuotojas, turis pasl:utiniuoju laiku deda pastangas suintensyvinimui klûbo «Vilnius» veikimo, Argentinos lietuviu tarpe. Pons Gilvydis yra taip pat nuosirdus draugas ir mūsų žurnalo «Laisvoji Lietuva».

APIE «TRIŲ FRONTŲ» SMALAVIRIŲ

Brazilijos lietuviai komunistai staiga savo organizaciją pavadina «Pietų Kryžius». Urugvajaus lietuviški Masliovskio patriotai ima giedoti, dar valžar jų paciu neliečiant «Smetonos himn» ir dabinaisi Lietuvos kunigais: sciu paveiks-lais. Umai «supatriotėja» ir demolatija uzmas-luotas «A. L. Balsas».

Tai nauja plokstėlė NKVD gramafone, had llaidinus nemolancius protauti ir daugiau pakenklus patriotiniam darbui isevijoj. Jau būsite pastebėję, had po sito komunistu «pasileitimo», tarsi is liūbro pasipilia demagoginiai smeiztai bei melai is «draugo» Arielkino apmo lamo radijofono ir ivairiu «lailkrasciu», pries mūsu patriotinius darbuotojus, lovovancias lietuviu organizacijas, oficiales Lietuvos istaigas ir tautine spauda. Smeiztu ir cinizmu reordara paima bulvarinis paslvislis «A. L. Balsas».

Situo metu, visa laika homunistu uodegoj éves, dvidesimts liartu llaili maines, slaptai pries cervonco slugines, jau viesai islenda ir prasigėres intrigantas bei draugislu paslolu operatorius Jurgis Lazdauskas, prisiseges raudona uodega - Toliusas.

Ili paslutinēs dienos pilhtai plūdes K. Norlu, spaudoje aiskines jo pilhtadarybes, stauga pries ta pati Norlu atsigula ant pilvo ir su asaronis maldauja atleidimo. Cervonco didelē traulca su juo stebūtilus daro ir lhas Lazdauska zino visai nesistebti. Tai zmogus, kuris savo garbēs supratima ir asmens vertybe, jau senai ir boisevitu rublio kursa nuvarē. Ir kas jis nēra buves. Lazdauska matom falcinuoju redaktorium anarchistinēs Sveto «Tiesos». Vėliau jis bendradarbiauja kataliku «Svityry» ir Viltonio smeizimui, net ir to paties Norkaus, tautininku «Ziniose». Specialiam Prano Vikonio seimos dergimui, Urugvajuje isleidžia paslvi: «Tribūna». Kad pakenklus Kultūros Draugijai ir zurnalui «Laisvoji Lietuva», Lazdauskas kreipiasi i mūsų holonijos kapelionu lun. Grjaliūnai ir siūlo leisti grynai katalikislu lailkras-ti lovai su bedieviais. Prizada savo darba ir rastu parama. Is spaustuvēs, kurioje dirbo jau ir «abrozėlius» ima socializuoti ir daryti atsargas būsimoms klūgėms, til: Lazdausko nelaimėi, tūlas kultūrietis, rades jo atsarga ima ir isdalinama ziemiems vaikams, o kapelionas visai jo neprisileidžia.

Visa laika gyvenes Draugijos bute ir nie-lo nemol:ėjes, slriaudes ja savo asmeniam pasipelnymui, provolaves jos veihėjus, net ir paties Babiliaus nupirkta popieri draugislu pasisavindamas savo bizniui, pagaliau teismo pagalba ismestas, Lazdauskas metasi i svieto lygintoju fronta ir per homunistini «Darba» saukia i kova su «smetoninlais». Jis smeizia, provoluoja ir net inlriminuoja garbingus lietuvius, visai pasimirsdamas, had piniginiai yra

pats aptaisės biznieriū Staneviciu, «Defensa» kombinacijomis (esna, visa eile lirautuvninku ir atshiru asmenu.

Bet dabar. Dabar, isivaizdinliit gerbiamieji. Sitas homunistiniai aferistinis smalaviris islenda per Ozinsko Balsu hitus mol:inti patriotizmo. Jis tenai raso, had Urugvajaus lietuviuo-se susidare net trys frontai. Tai esas prosovie tinis, prolenkis:las ir aferistėlio Lazdausko «socialistinis» frontas Rimtai dirbancia ir daug Lietuvos laisvės reikalui padariusia Urugvajaus lietuviu patriotiniu organizaciju federacija jis vadina «prolenkislu frontu» ir tik todėl, had minint Lietuvos gedulo diena halbėjo lenku kil-mės zymus inteleltualas, prof. Radeckis ir alita pasveilino lenku organizacijas. Pagaliau, jam ne tiesa ir rūpi, o itilhimas Ariellinui. Jam nesvarbu, had Ateneo alita sveilino Urugvajaus Socialistu Partija ir jos zymus veihėjas Troitfovi pats dalyvavo akte. Sveikino visu Lietuvai draugingu tautu organizacijos, halbėjo visa vietos spauda, radijo stotys ir palanliai atsakē Tautu Sajunga bei Amerikos ir Anglijos vyriau sybēs. Politiniam sarlatanui ir cervonco apalintam Lazdauskui vis negerai, nielo neparyta ir nedemokratiska.

Of, Lazdausko fronte, luri sudaro su juo paciu pusantro zmogaus ir kuri til: Lazdauskas savo provolacijoms paslelbe, tai esa viskas, laip Stalino rojuje. Dideliam izeidimui rimtos ir kilnu darba dirbancios Amerikos Lietuviu Tarybos, Lazdauskas ir save pavadina «taryba». Lazdauskas «taryba» sudara, socialistai laisvamaniai ir «Uz Lietuvos Nepriklausomybe» klūbas. Kadangi cia joliiu lietuviu socialistu nebebuvo, laip ir pati vietos partija sako, o buve vadukai nuėjo Stalino saulėje silydis, tai mes teiravomēs «Uz Lietuvos Nepriklausomybe» klūbo vadovybėj ir gavome atsakyma: — Jolios cia tarybos nēra, taigi ir mes ne tik nepriklausom tokiai, bet is viso nieko apie ja nezinom. Yra tai Lazdausko provokacija.

Jau ir to būtu gana, had supratus hienu inspiruotas ir Ozinsko Balsu puslapiuose Lazdauskas «veilia» ir loltia galybē jo nesamo fronto. Tiltro, lietuvisko kovos fronto Lazdauskui ir nereikia. Jo pareiga provokuoti ir purvinti tilturu lovotoju fronta, kad pateisinus lietuviu krauju aplaistyta NKVD cervonca.

Reilia manyti, had sis smalaviris samoningai prisimena būsima lietuvisla Niurenberga. Ateis diena, nes olupacija nebus amzina ir prisil:ėlusi Lietuva atsilygins savo kankintojams, Lazdauskas ramus gali ruostis savo enkavedistinės demolatijos pateisinimui. Karta paiskēs Lazdausko kalbos apie pasalpas ir lhas bei is hur ju yra gaves, o dabar daug geriau padarytu, had sumazintu boiseviltams naravi-ma, aplopytu savo nuvaltiota garbe ir pradētu uzsimiti naudingu darbu.

A. Kartagėnas.

Apžvalga

VAI LĒKITE DAINOS

Grazus ir imponuojantis lietuvių populiariųjų liaudies dainų rinkinys, kuriame yra sutalpinta 100, gražiausių ir visoje Lietuvoje dažuojamų dainų. Jas surinko ir spaudai paruošė kun. J. Dabryla, išleido Argentinos lietuvių Ausros Vartų parapija. Kaina tik 50 cent.

Lietuviai, savo gražiųjų dainų mylėtojai, ypač jaunime, tuojau išgytite sia svarbia ir naudinga knygą. Galite gauti — Laisvosios Lietuvos — redakcijoje. Tegul nei vieno lietuvių patrioto gricis nebūna be šios knygos.

— LIETUVIŲ BALSAS —

Iš šių spausdintų retoriškų, bet dabar perėjusių į spaustuvę, puikiai išleistas ir sumaniai redaguojamas Italijos lietuvių laikraštis. Jame bendradarbiauja žymios lietuvių jėgos, taigi ir pats laikraštis ypatingai gyvas bei idomus skaityti. Norintieji smulčiau žinoti lietuvių tremtinių gyvenimą, išsamias tarptautinės politikos apžvalgas ir Lietuvos bylos eigą, skaitykite «Lietuvių Balsą». Pamatyti ir užsiprenumeruoti galima «Laisvosios Lietuvos» redakcijoje.

— RUDENS DUGNU —

J. Kėksto naujas eilių rinkinys, S. Gabriūnienės išleistas Romoje. Tai gražūs ir jautrūs erskėčiuoto tremtinio lielio eilėraščiai. Veikalas išleistas labai gražiai ir daro malonų išpūdi. Eilėraščiai originalūs, slėmbūs ir jautrūs. Knyga verta kiekvienam geram lietuviui išgyti.

NAUJA KNYGA

Is spaudos išėjo kun. Dr. J. Prunskio naujas ir stambus veikalas angli kalba «Comparative Law, Ecclesiastical and Civil, in Lithuanian Concordat».

Knyga turi 161 pusl. Ja išleido Amerikos Katalikų Universitetas.

Už sia lėnanou teisės studija, sujungta su Lietuvos honkordatu, kun J. Prunskis yra gaves daktaro laipsni.

EILIŲ KNYGA

Lietuvių poetas Stasys Santvaras, nors ir sunhiuose tremtinio salygoje, bet išleido nauja eilių rinkini: «Laivai Palauztom Būram».

Knyga didelio formato, dailininko Vaiciulio gražiai iliustruota ir skoningai išleista.

— LIETVIU ŽINIOS —

Jau kuris laikas, kaip gausi lietuvių tremtinių kolonija Danijoje išleidžia savo laikraštį «Lietuvių Žinios». Nors jis ir retoriškų spausdinamas, bet taip gražiai dailininkų raiziniai papuostas, taip šoniningai sutvarkytas ir idomus jo turinys taip rūpestingai suredaguotas, liad ji slėaitai su dideliu idomumu ir pasigėrėjimu. Lietuviai patriotai visi ji turėtu užsiprenumeruoti. Pamatyti ir užsiprenumeruoti galima «Laisvosios Lietuvos» redakcijoje.

— SVETUR —

Svedijos lietuvių tremtinių laikraštis. Jis taip pat spausdinamas retoriškų, bet dailininko Vyt. Lipniūno raiziniai dailiai papuostas, rūpestingai tvarkomas bei sumaniai redaguojamas. Jo turinys aktualus, gyvas ir idomus.

Susipazinti ir užsiprenumeruoti galima «Laisvosios Lietuvos» redakcijoje.

NAUJI LEIDINIAI VOKIETIJOJE

Poetas M. Vaitkus paruošė spaudai tris eilėraščių rinkinius. Apysalotininkas B. Gražulis atidavė spaudai nauja novelių rinkini. Poetė A. Nalaitė taip pat ruošia spaudai poezijos knygą. Poetas Bradūnas parasė poema is netolimos praeties gyvenimo, o poetas B. Augustinavičius paruošė spaudai taip pat eilėraščių rinkini.

Memmingene išėjo naujas dvisavaitinis lietuvių laikraštis «Mintis».

STALINISTAI BURNOJASI

Man teko būti Urugvajaus vytičių metinių sušalituvių minėjime, kur vaidino Petro Čiucelio parasyta dramatinė veikalas «Vytičių Motina». Veikalas puikiai pavaizdavo dabartinę Lietuvos tragedija ir didvyriška mūsų tautos kovą su olupantais. Visiems jis padarė didelį išpūdi, daugeliui išspaudė asaras ir visi prasė ji pakartoti.

Bet jis labai nepatiko tarptautiniam afevistui K. Norkui, kuris 793 savo pasivilio numerio chuliganiskai išsiplūdo. Kodėl? Labai paprastai. Veikalas vaizduojama lietuvių tautos kovą su olupantais ir nielo apie Stalino saule. Taigi «zurnalistui» Norhvi, kuris Argentinos lietuvių isjuolimui parasė sapnininla, issivertė Stalino konstitucija ir isidėjo savo halendorium, lietuviams pirso rusų piilytėbe ir liaip jo draugas Lazdausias «Naujiuose» rasė, bolseviškų diplomatui siūlėsi patarnauti ir snipinėti, kuris ir mūsų redaktorius p. Jazausis; o šešeri Argentinijoje piniginiai apvogė, zinoma negalima patvesti nei patriotinio veikalalo nei jo autoriaus. Pagaliau, ne sapnininliu autoriui kalbėti apie patriotine kūryba.

Raišiu Petras.

00000000000000000000

MOKĖSI

Apytamsėj kameroj girdėjosi sunkūs al-
savimai ir tylūs pasil'albėjimai. Visi kai pamatė
mane sumusta, tuojau ėmė šalinti ir pasiūlė
has la tu rėjo. Is senesniu l'aliniu suziniojau,
kad 'l'audies teismas' tik valtar baigė teisti
89 lietuvius, kuriu 62 pasmerktė susaudyti, o li-
kusiems paskyrė bausme po 25 metus l'atar-
gos darbams. Mūsų, 53 asmenu l'amera lau-
liam savo eilės.

Seltanti ryta mane vėl nuvedė i egzetu-
ciju l'amera, kurioje laulė pats Jel'ovlevas ir
dar hlieli enl'avedistai.

«Be reilolo esi susispyrėlis. Buvai saulyš,
tai syliu ir l'audies priesas. Geriau bus, jei
visia smulktai man ispasal'osi», pradėjo nauja
l'amantinėjima Jel'ovlevas.

«As nieko apie tai nežinau.

«Duosime molisto ir suzinosi, pridūrė Je-
l'ovlevas, visiems enl'avedistams smarltai besiu-
juoliant.

«O dabar, dabar pasil'albėšime apie tavo
ir tavo sėbru l'riminalinius zygius.

«As jokiu kriminaliniu prasikaltimu nesu
padaras.

Jel'ovlevas sunkiai atsikėlė, prisiartino
prie manės ir suspaudes mano gerble prabilo:

«Nebijok, as patil'rinu ar tvirta l'alila tu-
ri, nes tave laip garbinga vyra pakarsime zy-
miai auksciau nei litus. Gerai isil'ausyk. Taip,
tu labai l'ietas, bet tavo draugai daug l'ietesni
uz tave, jau senai pasidare minl'stuciai. Būsi
ir sveilas minl'stutis. Tik dar truputi, dar pas-
lutinini karta gerai apsigalvoli.

«Ka ten su juo daug, draugas virsininke,
piltai pasakė greta jo sėdis enkavedistas.

«Tiesa — pritarė Jel'ovlevas ir kreipėsi i
mane: «Be issisul'inėjimu pasahyti, la nutarėt
liepos 20 susirinhime?

«Tollio susirinhimo visi negirdėjau, ne-
bepakeldamas budeliu cinizmo atsaliau jam.

Jel'ovlevas idiotiniai prasisiepė ir primer-
les l'reivas azijaitines alis surilo:

«Gyva isviršime si fanatika! Sahyti, arba
galva cia pat nukris. Sultaposim ir haulus, oda
nulpusim, l'alės vaike!

As jam nieko nebesakiau. Tokio padėty
zmogus netenla galvosenos ir logikos. Pro
mano akis, kaip kino el'rane bėgo isl'ryke vaiz-

dai ir l'ūna siaubė masliolisto ziaurumo bei
neteisybės kerstas,

«Tuojau atneskite fonografa, suriho Je-
kovlevas. Raupiuotasis enl'avedistas sl'ubiai at-
nesė fonografa, o nematytas l'alimukas visa
glėbė plohteliu.

«Laikė penl'iolikos minuciu jau tu būsi
invalidas. Kelkis, nenaudėli, griebes man uz
plau:u surilo virsininl'as, o vėliau atsisukes i
enkavedistas pal'l'ausė: «Ka grosite?

«Daina «Brodiaga», skubiai atsala: rau-
puotasis enkavedistas.

«Uzdė ka kita, kad daugiau triuksmo
darytu, patarė budeliu virsininl'as, o man uz-
dėjas ant peties rauha pasahojė:

«Esam darbo zmoniu atstovai, be reika-
lo net ir burzujų nebaudziam, o tili: tolius, l'ū-
rie mus priverčia tai daryti. Mums isitikinus,
jog zmogus zino ir nenori pasahyti, has tuo-
met lieka su juo daryti? Manau, jog tu puiliai
zina: la reishia inhstai atlrėsti. Tai reishia,
jog gyvenime daugiau nebeturėsi poilsio. Tai
gi ir pats geriau nebesispirk, geriau padarysi»,
(Bus daugiau.)

Prof. Paula Jarmalavičiūtė

Jos vadovaujamos baletu ir klasiniu soku
studijos studentai jau baigia mokslo metus
ir rengiasi Montevidėo publikai pasirodyti
su idomia programa viename is geresniuju
sostinės teatru. Menininkai ypatingai laukia.

Kastytis.

S Ū N U I

Po žiemos nyksta saulėje ledas
Ir pavasaris zengia linksmai —
Juk ivyks atgimimo paradas,
Mūs Tėvynei atgimus laisvai.

Vėl bus sventos ten mūsų šventovės,
Mūs paradas pro jas pražygiuos.
Plauks ten mariom lietuviskos srovės
Ir trispalvės dangių plevėsuos.

Jei lemties mums žiaurios sitaip lemta,
Tremime jeigu tėvas prazus,
Parade tam mūs vėliava sventa
Nesi tu, isdidus ir grazus.

Ir jaunom, nenuilstančiom kojom
Tu zygiuosi keliąs Lietuvos,
Dėl kurios mes, silpni, nekovojom
Ir kuri vis skaitesinė varguos.

Tu pagerbsi nezinoma kari
Ir prisieksi kovoti, kaip jie.
Laisvės varpo palaiminta vari
Tu pajusi aidais sirdyje.

Partizanai, gyvi po velėna,
Pasitikis tave, tartum tėvai,
Raportuosi jiems kilnia ta diena,
Kaip dėl laisvės narsiai kariavai.

Ir prie lapo pamates gėlyte.
Atsiminsi, gal būt prabėgom,
Kaip tremtyj tavo vargo mamytė
Ir augino mazyti kovom.

Tegu meilė Tėvynei aistringa
Siekia tavo sirdelės gelmes —
Ateitis juk tokia paslaptinga,
Jei mes drasūs — valdysim ja mes!

J. Pinkevicius

I V I E N Y B E

I vienybe broliai stokim,
Salin neviltis!

Nepailstamai kovokim —
Vadas mūs Vytis!

Žygiui galo nematyti,
Dar pradžia kovos,
O juk azijatus vyti
Reik is Lietuvos!

Tad kaip Vytauto gadynės —
Vyrai ir kariai,
Muskim priešus is tėvynės
Broliai lietuviai.

Ir visi, kuris kaip gali,
Greta uz gretos,
Isvaduosim brangia sali,
Sali Lietuvos.

Geriau mirti nei vergauti,
Satrapui Maskvos.
Nemanykime atgauti,
Laisve be kovos.

Birutė Laucytė

Nedidelė, vos 3 metu amžiaus, bet jau šauni
Urugvajaus lietuvaitė. Ji dėvi tautinius rūbus,
puikiai lietuviskai kalba, deklamuoja ir užau-
gusi žada daug dirbti tėvėliu krasto laimei.

— RELIGINIS PUSLAPIS —

Tvartlo lun, Stan. Grigaliūnas

GELBĖKĖME

«Meilė, jungianti drauge visus Baznycios narius, apina ne tik gyvuosius, bet ir mirusiuosius. Meilė, kuri yra sielos gyvenimas, kaip siela kūno, negali būti ribota. Todėl gyvieji prisimenam mirusius ir mirusieji gyvuosius. Gyvuju maldos ir geri darbai lengvina skaistyklės sielų kancias ir jas is ten isvaduoja. Skaistyklės gi sielos meldžiasi uz gyvuosius, ypatingai uz savo geradarius. Meilė visu palaima. (Sv. Tomas Akvinietis).»

«Taigi sventa ir naudinga yra melstis uz mirusius, kad jie būtu laisvi (nuo bausmiu) uz savo nuodemes» (II Mat. 12. 45).

«Isganytojo molciniai ir sventieji apatalai nutarė, kad būtu daromi atminimai tu, kurie mirė til:ėjime. (Sv. Jonas Damaslietis). Tai gi, gelbėtime mirusiuosius, o jie mums atsilygins.»

GELBĖKĖME SKAISTYKLOS SELAS.

Stai, Sv. Rasto zodziai, ju prasymas: «Pasigailėkite manes, pasigailėkite manes, bent Jūs, kurie buvote mano prieteliai, nes Dievo ranka palietė mane» (Job. 19, 21). Is cia neiseisii iki neatsimol:ėsiu ilii paslutinio pinigėlio (Mat. 5, 26) uz savo nuodemes. Taigi, pasigailėkite, gelbėkite.

Senovės Romos istorijoje skaitome apie gaisra deivės Vastos sventyloje. Ugnis isiverzia i sventylo. Pavojuje vestalės ir pati Vestos stovyla. Vestalės, parpuolusios ant zemės verlia, lylia. I bėges vyriausias pagonu lunigas Metelo liepia joms nutilti ir traulia is ugnies stovyla. Bet sios neperstoja verlusios. Patsai Metelo metasi ugnin, isvercia stovyla is piedestalo ir ja is ugnies isnesa.

Kitas atsitilimas, Iritiscionislas. Sv. Ambroziejus, verlianciam dėlei savo sesers mirties, Faustini saho: «Tavo sesuo nereikalauja asaru, bet maldu.»

Taigi asaromis ir halbomis mes mazai la pagelbėsime mirusiesiems. Reikia pralstios pagalbos. Stai ji: malda, nusigailėjimai, ismalda ir ypatingai sv Misios ir sv. Komunija. Sv. Liudvina aul:odavo uz sl:astyklės vėles savo kūno ir dvasios kancias. Sv. Katarina Egiptietė sa lydavo: «Jei visi žmonės sija reitla gerai suprastu, kiek: bausmiu galėtu isvengt sl:astyklės sielos.»

SKAISTYKLOS VĖLĖS SAVO KANCIOSE MELDŽIASI UZ SAVO GERADARIUS. Jos pacios sau nebegali padėti, nes jau praėjo ju nuopelnu laiktas. Bet itai jos meldžiasi uz mus, ju maldos daug tobulesnės uz musiskes, nes

jos yra laisvos nuo kūnisl:u netobulumu ir ju prasymai Dievui artimesni. Tai bendra Baznycios Molytoju nuomone, isreilista Suarezo lūpmis (De Purgatorio 47, 2).

Sv. Katarina Bolonietė skaistyklės sieloms pavesdavo savo dvasios reikalus ir liitiems patardavo tai daryti. Stai jos zodziai: «Kai noriu gauti kokia nors malone, kreipiuos i skaistyklės sielas ir prasau, kad mano vardu prasyma perstatytu Dievui. Neatsimenu, kad būciau kada nors apvilta.»

Sv. Pranciškus Salezietis uztkrina, kad mirusiuju sielos atsilygina uzta: la mes joms esame gero padare,

Kai norėtumė zinoti kaip atsilygina? Tėmyl: Jei matys mus esant Dievo malonės stovyje, prasys Dieva paskubėti mums pagalbon. Jei mes būsime ipuole i nuodeme, prasys mums atsivertimo malonės, grizimo i malonės stovi. Jei būsime ligoje, prasys kantrybės ar sveikatos ir kad liga panaudotumėm savo dvasinei naudai. Mirties valandoje, prasys, kad vertai priimtumėm sventus sakramentus ir laimingai numirtumėm.

«Taigi naudinga ir sventa melstis uz mirusius.»

DIOGENAS

Dar pries Kristaus laikus, Grail:ijoje atsizymjo apsvieta, kultūra ir mol:slingumu, vienas izymus ju filozofas Diogenas. Jis larta A tėnu miesto turgavieje pasistato būdele su uz rasu: «Cionai parsiduoda ismintis». Tai pamates vienas zmogus garsiai nusilvatojo, padavė savo tarnui tris sestercijas pinigų ir pasakė: «Eil: ir paklausk ana juokdari kiek duos isminties uz tris sestercijas». Tarnas pono paliepima ispildė. Diogenas pinigų isidėjo lisenėn ir tarė: «Pasalyk savo ponui si obalsi: kiekviename darbe turėk omenyje til:slas. Minėtam ponui taip patil: o sis nuostatas, kad liepė irasyti savo namu duryse aul:sciancius raidėmis, savo ir litu pro tas duris valtsiojanciu ziniai.»

Jėzus Kristus gyvendamas zemėje daznai primindavo zmogaus gyvenimo til:slas. Duoti Dieve, kad mes tai visuomet pries al:is turėtume.

APGAULINGAS SAPNAS

Miegodami daznai sapnuojame, Sapne la: tais liekame turtingi, tampam valdovais, būnam Lietuvoj ir t.t. Bet atsibudus vislas prapuola.

Vieni žmonės miega kūnu, liiti siela. Paslutinieji bus tie, kurie uzmirsta Dieva ir savo galūtinajai til:slas. Jie lūnisl:ai nemiegodami, sapnuoja, kad su mirtimi vislas baigiasi, nėra Dievo ir t.t. Jie atsibud til:tai mirties progai. Bet tada jau bus pervelu.

GARBINGAS SVEČIAS URUGVAJUJE

S. m. rugsėjo 17 ir 18 dienomis Urugvajuje laukėsi J. E. Vyskupas Pr. P. Bucys. Tai garbingas, 75 metų senelis, pasaulinio masto moltslinininkas, nuosirdus patriotas lietuvių. Dar pries pirmąjį pasaulinį karą jis profesoriau Pet rapilio Dvasinėje Aladenijoje. Po karo buvo pirmasis Lietuvos Universiteto Rektorius ir ilgametis profesorius. Yra parases visa eile moks linio bei praktinio turinio knygu. Sv. Tėvas Pius XI kun. Dr. Pr. Bucis isventina i vysl:upus Rytu Baznycios apeigomis ir sliria rūpintis griztanciais i kataliku tikejima rusais - unitais. Dabar J. E. vysl: Bucys gyvena Romoje ir yra Tėvu Marijonu Generolas. Lankydamas Tėvu Marijonu nama Argentinoje, suteilė malonumo ir Urugvajaus lietuviu kolonijai.

Rugsėjo mėn. 17 dienos ryta Montevideo uoste motasi nauzas lietuviu būrelis su kolonijos kapelionu kun. Stan. Grigaliūnu prėsalyje. Laukiančiuju tye korespondentas istebejo selciansis seimas bei pavienius asmenis: Godu, Jusiu, Zupku, Doleriu, Liudziu, Villu, Musteilii, kausini, Siaurusveicene, Jermalviene, Buiausia ir visa eile asmenu, kuriu korespondentas negali atsiminti arba nezino pavardziu.

Svecio pagerbimo komisija issirupino is laivu administracijos leidima iėti i laiva Svecia pasveilinti. Vos til: laivas sustojo, visi lietuviu svecina laivan. Laivo vadovybe tam tilslui sliria gražiausia sale. Svecio garbei kapelionas tariu sveilintimo zodi. Sveikimo turinis: Urugvajaus lietuviu katalikai bei patriotai dziaugsmo kupina sirdimi sveilina Garbingąjį Svecia, lin: i ju lilems zygiams Dievo palaimos, nusil: undzia kolonijos vargais, praso Svecia savo autoritetingu zodziu ir Ganytoju laiminimu sustiprinti liovoje su sielos ir Tautos priesais.

J. E. Vysl:upas Bucys, savo iprastu nuosirdumu, dėkoja buvusiam savo mokiniui kun. Grigaliūnui ir visiems ji pagerbti atvykusiems lietuviams, pranasauja Lietuvos laisve ir suteikia Ganytoju laiminima. Klausytojams rieda vilties ir dziaugsmo asaros. Dziaugsmo, nes sion zemėn pirma karta izengia lietuiviskas vyskupas, vilties, nes artinasi Lietuvos laisvė..

Kun. Grigaliūno ir kun. Kaz. Vengro (Argentinos lietuviu parapijos klebono ir Tėvu Marijonu Vyresniojo) lydimas, J. E. Vyskupas Bucys antradieni lankosi pas J. E. Montevideo Arkivysl:upa ir bendrai suspazista su Montevideo miestu, Trečiadieni aplanko kai kurias lietuivist:as seimas ir vakare dalyvauja Jo garbei suruostoje vakarienėje. Si vakara lietuviu katalikai bei patriotai ilgai minės su malonumu.

Vakarienė suruosta pp. Jusiu bute. Paren gimo komisijoje darbuojasi: pp. Jusiai, pp. Godai ir p. A. Bartasiūnas. Virtuvei vadovauja zioma seiminil:ė p. K. Siaurusveicienė. Lygiai 7 val. vakaro Svecias su palydovais pasirodo vakarienės bute. Keletas desėtl:u lietuviu apsė-

da graziai papuostus ir shanėsius apbrautus stalus. Svecius aptarnauja p. U. Godienė su namu seimininkais. Svecias savo simpatiska sypsenai ir snėkėtais uzkrečia lin: sma nuotaila visus vakarienės dalyvius. Vakarieni ipusėjus prasideda kalbos. Patriotiniai katalik:iskojo jaunimo vardu t:alba p. V. Dorelis, vyru vardu p. K. Vilhas, moteru vardu p. U. Godienė ir savo vardu p. J. Musteilis bei p. O. Zubkienė.

Svecias atsakydamas i t:albas, pirmiausiai dėloja seimininkėms uz taip skania ir gausia vakariene ir ypatingai idomia i atsako i t:albe toju iskeltas mintis. Lin:li buti is v:rmingais Baznycios ir Tėvynės sūnumis, spiciantis Montevideo latedroj plevesuojancioj vėlavoj (suprask kolonijos kapeliona). Dar karta visiems sirdingai dėloja, suteilia Ganytoju laiminima ir tiesiog vylsta i laiva.

Sveciui isvykus, vakarienės dalyviai pasiju to t:alpaizeme padave. Prisilėgta nuotaila kiek atitaisė aluciu ir ispūdziais apie Garbingąjį Svecia pasidalinimu.

Krsp.

RASYTOJO K. ČIBIRO ISLEISTUVĖS ARGENTINOJE

Lietuvos kolonijoje Argentinoje, visoje jos istorijoje, nėra buvę tolio žmogaus, kuris sito ki didžiuli darbo bara būtų isvares, kaip tai padarė savo nuostabi darbuotu ir dideliu literato talentu p. Kazimieras Čibiras-Verax. Nestėbtina, kad jo isyvlima is Argentinos i Siaurės Ameriką ypatingai jautriai isgyveno lietuivienas, ham rūpi lietuivisko gyvenimo ateitis ir mūsų Tėvynės lilimas. Neuzmirstamai ispūdzingai ir retai sutin:amu nuosirdumu jo artimieji draugai ir bendradarbiai atsisveilino su p. Čibiru Lietuvos laisvės svarbiausiuo tvirtovėje — Lietuvos Atstovybėje Buenos Airese.

Kal niekadus taip nepaprastai sirdingai is sielos gilumos nėra t:albejęs mūsų Ministeris Dr. Grauzinis hai si karta, kada islėtes Čibiro didžiulius nuopelnus spaudos darbe, padėlojo jam uz nuveikta darba, pazymėdamas, kad pries leleta metu K. Čibiras i cia atvaziaves, itaip mazai mums dar pazistamas žmogus, siandien isvyhsta kaip žmogus dideliu nuopelnu ir didelio vardo. Shambėjo Lietuvos Pasiuntinybės rūmuose lietuivist:os dainos ir visi dalyviai leleta valandų gyvena ta nuotaila ir tuo gilui nuosirdumu, koliu nuzymėtas visas K. Čibiro gyvenimo helias Argentinoje.

Kas buvo Čibiras argentinieciams lietuiviams, geriausiai parodė jo paskutinės dienos siame t:arste Cia viusomenė ir seimos ji gaudyte gaudė, lietuivienas norėdamas jam uz jo darba ir sirdi suruosti atsisveilino isleistuves.

Ir taip Tėvai Marijonai savo salėje pasku (versti)

DĖKOJŲ

tinį sel:madienį (25. VIII. 46) suruošė irgi pui
kiausias jam isleistiuvii vaises, kuriose susibūrė
apie 80 zmoniu atsišveikinti su zmogumi, ku-
rio gyvenimas cia buvo spindinti kuryba. Tei-
singai Vengras savo jautriame zodyje apibudi-
no jį laipo zmogiu, daug padariusi kataliku vi-
suomenei ir daug padejusi organizaciniam dar-
be. Tévo Vengro puiku zodi, palydėjo stambia
daina Cibiro garbei garsusis sv. Cecilijos cho-
ras, kurio dideles siungtas isleidziamajam pa-
reishė savo graziame zody to choro ilgametis
dirigentas p. Rymavicius.

Ir taip Cibiras buvo apipintas visu vaini-
ku paciu graziusiu linkėjimu, kur savo jaus-
mus ipynė ir Moteru Draugija savo pirminin-
ėės p. Santarionės kalba, ir Vyru Draugija, ku-
rios vardu kalbėjo p. Juozas Alisauskas, ir Mer-
gaiciu Draugija, kurios mintis perdavė savo
kalboje p. Bilnevicite, o taip pat ir Jaunimo
vardu prisidėjo prie tu linkėjimu p. Zekus. Jau-
ru zodi apie Cibira, laipo zmogiu pasakė Té-
vas Saplys.

Ir pagaliau, kaip pats Cibiras ramiai, bet
giliai sirdingai prabilo, palygindamas savo is-
skridima su rudens gerviu sliridimu mieluoju
Lietuvos dangumi, sunku buvo vyrams sulaikyti
tą asara, o ta jau behalbėti apie moteris.

Ir taip vienas didelis sielos zmogus, lėk-
tuvo sparnu nesamas, issirido s. m. rugpjucio
mėn. 30 d. i nauja gyvenima, testi ten savo lo-
va uz sena savo ideala — uz Tėvyne, jos Lais-
ve ir Tiesa. Ar jis ras ten savo laime — zino
vienas Dievas, bet kad jis stengsis visomis jė-
gomis ja iskovoti lietiems, tas aisku lieti: vie-
nam, kas pazista p. Cibiro plunhsna ir sirdi.

URUGVAJUS LIETUVIAI

SUSIRINKIMAS

Sekmadieni, lapkricio mėn. 3 d. s. m. 3 val.
po pietu, ivylsta visuotinis Urugvajaus Lietu-
viu Kultūros Draugijos nariu susirinkimas sa-
vo patalpose, gatvė Rio de Janeiro 4001. Cerro.

Kadangi bus svarstomi ypatingai svarbūs
draugijos ir spaustuvės reikalai, todėl visi na-
riai prasomi būtina i punktualei dalyvauti.

Valdyba.

NAUJA JAUNIMO VADOVYBĖ

Patriotinio Urugvajaus lietuviu jaunimo
draugijos «Vytis» visuotinis susirinkimas, ivy-
kes rugsėjo mėn. 20 d. s. m. issirinto nauja
valdyba, kuria dabar sudaro: Stasys Stendelis
pirmininhs, Edvardas Grėbliūnas sekretorius,
Jonas Stendelis izdininkas, Jonas Vuljevas izdin-
inlio padėjėjas, Bronė Černauskaitė sekreto-
riaus padėjėja, Marcelė Markeviciūtė vicepirmi-
ninkė ir Stasys Goda valdybos narys.

Bendraisiais tautinio darbo reikalais besi-
lanhsant sveitingojoj Argentinoj, uz mano misijos
lietuviskai nuosirdu rėmima, naudingus patari-
mus ir lietuviska vaisinguma nuosirdziai dėko-
ju: gerb. Gilvydziams, gerb. P. ir P. Kuraciams,
gerb. Lesciams, gerb. Rudziam, gerb. Jaku-
bauskams, gerb. Lukoseviciams, gerb. Sukevi-
ciams, gerb. Noritams, gerb. Karosams ir kt.
Mūsų darbo aktyviem draugams bei sauniems
patriotams: p. Antanui Matulaciui, p. Karoliui
Misiūniui, p. S. Poviloniui ir visiems, kurie nu-
sirdziai parėmė mano kelionės tiksla.

Maloniesiems Berisso lietuviams patrio-
tams ir lietuvybės darbuotojams: gerb. Onai ir
Vincui Stundziams, p. M. Tamuliūniui, p. Pr.
Stroliui, p. K. Janoniui, p. J. Martiniui, p. J. In-
tui, p. Zemaiciui, gerb. Marcinkeviciams, gerb.
Razanskams ir puiliam lietuviui:ui, mano paly-
dovui Berisse Vincukui Stundziui:ui. Draugijos
«Mindaugas» valdybai, kurios puikiuose nuosa-
vose patalpose jauciausi, kaip Lietuvoje.

P. Korkuzas

«Laisvosios Lietuvos» Administratorius.

RADIJO VALANDOS

Penktadieni, spalio mėn. 18 d. s. m. «Uz
Lietuvos Nepriklausomybe Klūbas» vėl turėjo
lietuviska radijo valanda. Is radijo stoties CX 24
«La Voz del Aire», didele, turininga ir Lietuvos
laisve ginancia kalba pasakė rasytojas p. Albi-
nas Gumbargis. Vėliau ėjo ivairenybės ir artė-
janciu rinkimu reikalai. Linkėtina, kad sis liū-
bas dazniau pasigirstu is radijo stociu.

DARO PROPAGANDA

«Uz Lietuvos Nepriklausomybe Klūbas»,
kuris veikia su «Partido Nacional Independien-
te» arba uz Tejera - Gallinal formula, isleido di-
deli atsaul:ima i balsuotojus is kurio suzinom,
kad minimo liūbo vadovybe sudaro: Albinas
Gumbargis pirmininkas, Petras Kavaliauskas
vicepirmininhs, Vytautas Dainauskas izdinin-
hs, Jonas Pinkevicius sekretorius, Antanas Pa-
brinkis selr. padėjėjas ir Antanas Buliauskas,
Antanas Dubras, Leonas Tohariovas, Antanas
Paulauskas bei Viktoras Lulisas valdybos na-
riai. Tai patil:ėtini vyrai ir geri lietuviai patriotai.

Lietuviai, kurie turi Urugvajaus pilietybe,
kurie nori kolonijai gerovės ir bolševikisho im-
perializmo pavergtai Lietuva! laisvės, lapkricio
24 d. visi balsuoja uz Tejera — Gallinal landi-
datūra, arba 97 sarasa.

LIETUVIAI TĖVAI!

Patys zinokit ir lietiems pasakykit, kad jau
veikia Lietuviu Molykla. Prirasylite savo vai-
kus c. Rio de Janeiro 4001. Cerro.

Urugvajaus Lietuvių Kultūros Draugijoje eina gyvas ir didelis judėjimas. Mat, mūsų jaunimas ir senimas, norėdami išskilmingai baigti žiemos sezoną nusitarė, kad lapkričio mėn. būtų pastatyti du grandioziniai vakarai. Abiejų vakarų programos sudarys linksmu homediju vaidinimai, dainos, klasikinė muzika, deklamacijos, kitoli įvairumai ir smagūs sokiai prie geros muzikos. Bus turtingas bufetas su saltu alumi ir lietuviškomis užkandomis.

Pirmas Vakarų įvykis sekmadienį, lapkričio 10 d. pūntualiai 5 val. po pietų.

Antras Sokiu Vakarų įvykis šeštadienį, lapkričio mėn. 23 d. pūntualiai 8 val. vakaro, gatvėj Rio de Janeiro 4001. Villa del Cerro.

Lietuviai prasomi skaitlingai atsilankyti ir su savaisiais kultūringai praleisti laiką.

TAI BUS VIENINTELIS CERROJE

Aktyvieji kultūriečiai: Feliksas Grigas, Petras Derencius ir Kazys Cernauskas, protarpiais padedami jaunuoliu Jono Stendelio, Vytauto Stendelio ir F. Grigiuko jau baigia puikiai ir moderniai pertvarkyti erdvę draugijos kiema. Jie nukelia nuosales vietas į lampą ir puikiai jas įrengia. Tas paliausuoja didelį žiemą ir pavercia gražiu sodu poilsiu.

Telko patirti, kad vytiečiai imasi sodo paopusimu, o mergaitės vytietytės apšodins jį gėlėmis. Didieji žiemo uosiai jau apspilia gausiais lapais, taigi greit turėsime vienintelę ir puikią lietuvių vasaros poilsio vietą, arba tikrai lietuviška «Recreo» Cerroje, Kultūros Draugijos patalpose, c. Rio de Janeiro 4001.

Visi lietuviai čia galės smagiai ir kultūringai praleisti sestetadienį ir sestetadienį poilsį, pasiklausyti lietuviškų dainų, pasislaityti viso pasaulio lietuvių laikrascių ir pailsėti gražiame medžiū pavėnyje. Oficialus «recreo» atidarymas bus visiems atsilirai pranestas.

MŪSU LIGONIAI

Per 7 savaites išgulėjęs ligoninėje «Maciel» ir pernes sudėtinga vidaus operacija, jau grizo į savo šeimos žydinį mūsų draugijos veikėjas, p. Antanas Stendelis. Jis jaučiasi gerai ir yra viltis, kad jo sveikata greit ir pilnai bus atstatyta.

Is tos pacios ligoninės taip pat grizo antiras mūsų darbuotojas, p. Vladas Kriščiūnas, kuriam buvo padaryta loju operacija.

Grizo ir kasabietis lietuvis, p. Bernasius Mislinis, kuriam mediku tomisija, kad išgelbėjus gyvybę buvo priversta nupiauti koją.

Ligoninė «Maciel», salė «Suraco», 27 lovoj dar tebeguli fraybentisliis lietuvis p. Jonas Patinskas. Jo liga sunči ir komplikuota. Ili siol juomi rūpinasi vien tik p. F. Origas. Taigi lietuvislos sirdies tautiečiai, atsilite p. Grigui talton ir aplanylite ligoni.

Nesenai Monteideo lanlé Fray Bentos lietuvių veitėjas, nuosirdus patriotas ir «Laisvosios Lietuvos» prietelius, p. Gasparas Urbonas. Malonus svetyas atvezė fraybentisliu linkė jimus Monteideo lietuviams laisvės lovotojams, pasidalino su kultūriečiais tautiniais rūpesčiais, pabūvoju vytiociu graziame parengime ir lydimas savo seno draugo Felikso Grigo, aplanlé zymesnius Monteideo lietuvius.

Mus dziugino sveccio papasalojimas, kad Fray Bentos lietuviu tarpe visiskai nėra masliolislai komunistinės «zarazos», arba lietuvisku isgamu, dirbanciu olupantu naudai.

Siomis dienomis, i Monteideo atvylo litas fraybentisliis lietuvis, tai p. Antanas Balciūnas, kuris cia praleis savo atostogas, arčiau susipazins su mūsų darbu ir vietos lietuviams.

PERKĖLĖ ĮMONE

Mūsų tautietis Alyzas Auzelis, kuris il: siol savo avalinės imone laihé Cerroje, dabar ja perkėlė i sostinės centra ir moderniau ja irengė gatvėje Durazno 1515.

Centro lietuviams bus patogų pasinaudoti saziningu saviskio darbu.

GRAŽINA IR TEBOLINA

Placiai zinomi mūsų biznieriai, pp. Julė ir Juozas Ramonai savo dideli, puikiai irengta ir vieninteli lietuvislia viesbuti restorana «Gran Bretaña», kuris randasi sostinės centre, gatvėje Juan Carlos Gomez 1266, uzeinant vasaros sezonui dar tebolina ir puosia.

Taigi Argentinos, Brazilijos ir liti lietuviu, atvyldami vasaroti i puikiasias Urugvajaus maudykles zinokite, kad lietuvislia poilsis, lietuviskus valgius ir zymesniu Urugvajaus lietuviu susitikima rasite tik «Gran Bretaña» viesbuty.

SAPNININKU AUTORIS SAPNUOJA

Prastos «slovės» K. Norlius, savo «A, L. Balso» 789 nr. parasė, kad «is Svedijos jau atvyko i Urugvajiu Kazys Savacniskas ir papasa lojo daug idomiu dalyliu». Tuo tarpu mūsų skaitytojas A. Savacniskas dar tik lviectia savo sūnu Kazi is Svedijos.

787 nr. savo «gazietos, Norlius ignybtas patriotiniu Urugvajaus lietuviu organizaciju pro testo, uz provokacijas ir atvira komunistu «kongreso» rėmima, norlisliai kraipisė ir salo, kad sita «provokacija» ne draugijos, bet Ciucelis parases. Dėl stiprumo net ir Sacikauso neva laiska cituoja. Kaip ten bebūtu, bet draugijos pareilsto protesto laikosi, o atsalingu veitėju uzlaustas Saciltauskas pareislė: «Tai yra aferisto Norlaus ismislas. As jam jokio laisl: o nerasiu, ir bendrai, su tokiais tipais, as jokiu reilauo neturiu».

Taigi, ar nebūtu stebūklas, jei Norlius ne is savo sapnininlo, bet tiesa parasytu.

ARGENTINOS LIETUVIAI

FILMA — LIETUVA —

Placiai zinomas lietuvisku filmu savininkas p. J. Gilvydis jau gavo nauja ir didele lietuviska filma is Siaurės Amerikos. Toji filma buvo filmuota geriausių Amerikos filmuotoju Lietuvoje prieš pat rusu - volietiu kara. Ji vaizduoja Lietuvos gamta, jos laukus, ušiminkus, ju darbus, pašilinsminimus, paprocius ir litua. Sia didele ir idomia Neprilaušamos Lietuvos gyvenimo filma, Argentinos lietuviai pamatys sekmadieni, lapkricio mėn. 10 d., teatre «Roma» gat. Sarmiento 99, Avellaneda.

NAUJA VASARVIETĖ

Buvusios vasarvietės miesto centre savininkas p. St. Povilonis, dabar atidarė kita netoli lietuviu baznycios, c. Rioja 2219, V. Porvenir. Pasilinksminimu ir soliu vieta tapo puikiai jau irengta, taigi kas sestasdienis ir seltmadienis vel daromi pasilinksminimai. Cia susirenka visi Buenos Aires ir apylinciu lietuviai, nes cia susitinka savo pazistamus ir linksmai bei kulūringai praleidžia laika.

NAUJAS BIZNIERIUS

Nuosirdūs mūsų tautieciai, pp. Bruna ir Rudolfas Sukeviciai atsidarė nuosava, didele ir moderniai irengta duonos kepykla Avellanedo rajone, gatv. Coronel Molinedo 2093.

Geros iloties ir seltmingo biznio geriams lietuviams.

SUKURĖ SEIMA

Rasytojo ir «Laisvosios Lietuvos» bendradarbio p. A. Jakubausko vyresnioji dukrelė Birutė Jakubauskaitė, rugsėjo 7 d. s. m. sukūrė seimos zydinii, su rimtu ir garbingu anglu tautybės valdininku José B. Mullins.

Laimingu ilgu metu ir giedriai saulėtu dienu jaunajai seimai.

SKAUDI NELAIMĖ

Garbingu Argentinos lietuviu ir nuosirdziu «Laisvosios Lietuvos» prieteliu ponu Rudziu seima istiko skaudi nelaimė. Ju dukrelė Eugenutė sunkiai susirgo ir jau ketvirtas mėnuo guli lovoje sugipsuota.

Jaunai ir šauniai lietuvaitei linkime greit ir laimingai pasveikti, o gerb. jos tėveliams patvarios kantrybės ja begydant.

x

APSAIVALĖ

I rimta patriotine Berisso lietuviu draugija «Mindaugas» buvo isimti te norjisiu daisvin toju. Jie tuoju emė mindyti garbingas draugijos tradicijas, tytiotis is lietuviu ir per troc kininlu «Balsa» smeizti garbingus mūsų draugijo darbuotojus.

Senieji draugijos lūrėjai ir rimtesni nariai lailu susigriebė ir rimta pavoju pasalino. Dabar draugijos vadovybė vel atsidurė rimtose ir saugiose rankose.

Antanas Liūdzius ir Mykolas Sveciulis

Du zymus ir energingi Uruzvajaus lietuviu kultūriečiai, ypatingai p. M. Sveciulis, kuris pašaliniuioju laiku smarkiai imasi suaktyvinimu draugijos scenos ir bendruju jos reialu. Jo grazios pastangos vainikuosis graziu pasisekimu, jei mūsų dalis senesniuju veikju, mete pasivizmo negalavimus ateis i talka ir nuosirdziai padės dirbti, visiems bendra lietuviybės bei tautos laisvės darba.

Paiesko:

Jonas Misiūnas gyvenas Danijoje, paiesko savo dėdės Augustino Misiūno gyvenancio Argentinioje ar Brazilijoje.

Vladas Orlauskas gyv. Vokietijoje, paiesko broliu Ganprausu gyv. Argentinioje.

Burneikis Povilas gyv. Vokietijoje, paieslo Arsauslo Juozo gyv. Argentinioje ir Bakanausko Rapolo gyv. Urugvajuje.

Milenkienė Paulina gyv. Bavarijoje, paiesko savo sesers Onos Kanapackaitės gyv. Montevideo mieste.

Juozas Buskėvičius gyv. Bavarijoje, paieslo seseru Antosės Buskėvičiūtės - Pocevicienės ir Veros Buskėvičiūtės gyv. Argentinioje.

Zigmas Umbrazūnas gyv. Vokietijoje, paieslo savo teta Mochlaite - Paulėnienė Placida gyv. Montevideo mieste.

Tremtinys Andrius Litvaitis, savo seserei Onai Litvaitytei - Burbienėi ir broliams Juozui bei Stasiui teraso sekancio adresu: Caixa Postal 4118. Sao Paulo, Brasil.

Tremtinė Ona Šiladienė - Melsraitytė teraso savo pusbroliui Petriui Melsraičiui sekancio adresu: Pedro Meksraitis, Galle Nueva York 4735. Berisso, F. C. S. Rep. Argentina.

Pranas Salkauskas gyv. Vokietijoje, paieslo brolio Jono Sallausko gyv. Urugvajuje.

Vytautas Virbickas gyv. Vokietijoje, paieslo Juozo Virbicko gyv. Sao Paulo, Brazilijoje.

Ella Gens gyv. Vokietijoje, paieslo brolio Napoleono Budreikos gyv. Urugvajuje.

Kostė Kristinienė, paieslo brolio Antano Augustaicio gyv. Brazilijoje.

Stasys Oseckas, paiesko, paiesko pusbroliu Antano, Vlodo ir Juozo Simku bei puserės Leonijos Simkutės, gyv. Brazilijoje.

Vaclovas Villavičius, paiesko Kosto ir Adomo Joneliu, gyv. Urugvajuje.

Antanas Asevičius, paiesko Antano Brazio, gyv. Urugvajuje.

Petras Kiaulėnas, paieslo Kazio Vilko, gyv. Urugvajuje.

Juozas Bilevičius, paiesko sesers A. Bilevičiūtės - Dilienės, gyv. Montevideo.

Stasys Grubliauskas, paiesko sesutės Valerijos Barsytės ir dėdės Kazimiero Barsio, gyv. Montevideo mieste.

Petras Abaravičius, paieslo giminietės Veronilos Poskaitės, gyv. Montevideo mieste.

Vytautas Butrimas, paiesko brolio Alberto Bujanot, gyv. Montevideo mieste.

Zigmas Tarutis is Italijos, paiesko savo sesutės Marijos Tarutytės - Jakubonienės, kuri gyvena Argentinioje, Rosario mieste.

Ona Izganaitienė, paieslo savo brolio Jono Jokubaicio, kuris gyvena ir turėjo laivu agentūra Buenos Aires.

Elena Mendelienė, paiesko sesers Joanos Janulytės, gyv. Montevideo mieste.

Borbora Lavickienė, paieslo brolio Simo Suipio ir tetos Mortos Martinkienės, gyvenancio Argentinioje.

Julė Sheput, gyvenanti Siaurės Amerikoje, paiesko savo svogerio Mykolo Tucho, gyv. Argentinioje.

Paieskomi giminiu is Europos dar sie lietuviai gyvenantieji Urugvajuje:

Alešėjūnas Pranas, Belinis Pranas, Izolaitis Jonas, Kiela Dominikas, Mackevicienė Vladė, Marcinkevičius Kazys, Makarevičius Petras, Petkevičius Silvestras, Pelechas Adomas, Paulistytė Elena, Vailionis Romualdas ir Vaistra riėnė Emilija.

Atsiimti virs paminėtu tremtiniu laiskus ir gauti reikiamu informaciju prasoma kreiptis ir «Laisvosios Lietuvos» Redakcija, c. Rio de Janeiro 4091.

Išvietintu lietuviu tarpe, paieshau giminiu draugu ir pazistamu, kilusiu is Kruonio m. ir apylinkės, Tralau apskrities.

Atsisaukti «Laisvosios Lietuvos» adresu.

J. Kondratavicius.

LIETUVIAI TREMTINIAI,

kurie turite giminiu Brazilijoje ir norite juos susirasti, kreipkitės tiesiai i Lietuvos konsula ir lietuviu klebona Brazilijoje, kuriu adresai yra seianti:

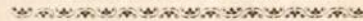
Sr. Aleks. Polisaits

Consul de Lituania.

Rua Jaguaribe 447. Sao Paulo, Brasil.

Rev. P. Ragazinskas.

Caixa Postal 4118, Sao Paulo, Brasil.

LIETUVOS PASIUNTINYBĖ ARGENTINOJE

— Legation de Lituania —

Calle Pampa 4174. Buenos Aires, Argentina.

LIETUVOS PASIUNTINYBĖ ANGLIJOJE

— Lithuanian Legation —

17, Essex Villas. London, W. 8.

Gran Bretaña.

— Tegul bus pagarbintas, Rūke.
— Nesuprantu. Jul: mane visuomet tu sveikindavai rusiškai, Raule.

— Taip, bet dabar, as bijau ir mano visi pavaldiniai bijo.

— Ir ko tokio bijot?

— Kur nebijosi, Rūheli. Andai toks latras hereristas saltė, kad jei jie rinlimus laimėsia, tai visus Stalino padonis sliepijsia nuo rusishu raupu. Taigi mes visi dabar jau nusipirktom po vienus zydu poterius, o tas Berlinlia Brelinheris, kuris pas mus yra taburetlos vietoj, tai nusipirto rabino Aufneimmon talmudo trecia dali «Sma Isroel» ir visus mus dabar molina Saul Sandler, tas mūsų vadas, tėvas ir Stalino saulės apsviestas, slaisciausias picikas, o mes visi drebėdami laip Sinojus palatinėj lauliam laprichio 24 dienos, arba baisios nakties.

— Tiek jau to. Bet tu man pasakyk Rauluti, kur tu ili siol buvai?

— Proletarus ratavojau, Rūheli. Sovietcia kongresa organizavau, aulės rinkau, su draugu Arielkini, uz Lietuvos muziku isvogta turta ir socializuotas telycias savo Desgraciados maskolishom blaitēm radijo pusvalandi organizavau, uz is durniu surinktas aulės ir lietuvishas telycias padariu elskursija i Argentina ir mūsų ruskai sovietcos gazietos bilijusus atlikau. O vis tai buvo daug darbo, bet syliu visiems proletarijusams daug naudos ir garbės, nes ju aulės Argentineje pragėrēm.

— Na, o kaip tavo kongresas pavylo?

— Durnai, durniau negali būti. Arielkinas davė daug cervoncu, o kongrese lietuviu nebuvo. Susirinlo heli desėthai visol:iu tautu atmatu, tai zinoma, Ariellinas labai persiuto. Jis keitė ir til: aulu cilvotojais isvadino.

— Girdėjau, bet pasakyk, kas jūsu ir lo:tais reilatais vaziatov i Argentina?

«Vaziavom, tai mes vadai ir pasiēmēm tas mergas, kurioms dar apsimolta ignybti. Ne-

mes imsim visoki «barachlo». Na, tai ir vaziatov: as Raulas, Desgraciados pusberniu didysis feldmarsalas ir Stalino ordino «nacilomuna» kavalierius, vaziatov Varvucltas ir jo Brigyta is palidodės, Raudonkelnaitė Matkuleviciute ir Klecl:o suglobojama Onytė Malhiute. Tai mes Argentineje ir užēm, su mergom soltom raudonaji hazola ir lanlēm garsiaja L. N. Alem gatve. Gėrēm hol visas aulės kongreso pragėrēm, o Makiute mums dainavo sovietciai proletarista romansa: «Vyrai ant karvės sustokim, uodega rieskim aukstyn. Drasiai su lietuviais kovokim, uz rushius zenglim pirmyn!

«Sakai vaziatov visi vadai, o savo pirminko ir nepaēmēt.

«Koks jis mums pirmininkas. Tas Berlinlia Brelinkeris yra tik taburetcos vietoje pas mus, til: kalėjimui, jei priseitu, tai las toli ziop liuka vezios ir zmones, o antra jis dar i naciu kraujo turi laipo Fricu lilmės. Mes dar daugiau necuatiniku nevezēm. Nepriēmēm A. Varlionienės, kurios pantalonus militas nesė lomisarjoni is gatvės Recinto. Palikom ir L. Rauluchiene, kuri pagal sovietcia pasporta yra P. Raulucio «supruga», o til: rasis jos cangadorius yra Lapt. Laptinskas. Jis parasė tolia daina, kuri Raudonkelnaitė Matkuleviciute ir Laptinskas dabar per rusu fizkult svente dainavo taip: «Nors man ubagas is nosies lazda lisa, lisa, Bet Rauluchienė sugrobus isbucluoja visa».

«Tiesa saltai. Aulės ir cervoncus galit ir vieni pravazinėti bei praulioti, o savo «gazietoje ir per radijo pasalytis, kad Lietuovon pasiu tēt, nors is Lietuvos raso, kad vistiek nieko negauna ir perspėja nieko nesūsti.

«Taigi, anot taves Rūheli. Tie laisl:ai is Lietuvos ēda mus gyvus. Visi raso, kad bloga, vista ruskai atima, zudo zmones ir net mūsų pasiūstas dovanėles pavagia. Jokio laisl:o nega lim idėti i masholisku melu ir visuomenės atmatu slamsta «Darbas».

«Bet kodėl per radijo taip meluojat?

«Na, tu tik suprask mielas Rūke. Jei mes nemeluosim, tai Arielkinas cervoncu nebeduos, auku nebegausim, reilės eiti dirbti, o dirbti mes velniskai bijom. Antra, hol: ten radijo pusvalandis. Juoku ir is Ariellino pasisidijimo pusvalandis. Andai, toji besarmatiska piemenė, Raudonkelnaitė Matkuleviciute per radijo pasalytė: «Prie Smetonos nebuvo taip, o prie Stalino jau visi pamatė, kaip Vilniuje per Gėdinimo gatve mongolais vedė larvae». Taigi sito begėde Matkuleviciute ir Gėdimimo gatve pavadinome «gėdinimo». Arba vėl tas mergavaikis Abrahams Abrabincinskius, hurliam ant tu ronu Antone Ciulpirkaitė dabar uzhabino raudona padurlia, dar hvailiau pasalytė: «Prie Smetonos to nebuvo, o dabar, aciū Stalino genijui Matlu leviucites vista padejo du raudonus liausinius i diena, o slaisciaus Ragausho asilas rusiškai dainuoti ir atspirasant, monologus salyti.

Bet dovanoti Rūkelį, as sl:ubu. Kita syliu tau papasaliosiu apie mūsų jubilejo vakara.

Bodega y Viñedos

de VALENTIN CARNE e HIJO

VINO NATURAL

REDENCION MELILLA

Tel. 22 00 35

Visi lietuviai tik čia perka, nes duodama gera prekė, ekonominė kaina ir skubus bei mandagus patarnavimas.

LIBRERIA y JUGUETERIA
SELECTO

— de —

HOSMAR GERIN

Calle GRECIA 4215 — Cerro

Al lado del Cine

Ofrece toda su mercadería a un 30 % de rebaja a los suscriptores de esta revista. Libros castellanos y xtranjeros.

ANELE RAULUSKEVICIENE

Didelio pasirinkimo, pigiu kainu bei mandagus patarnavimo, visu rusiu maisto produktu krautuve. — Lietuviai prasomi uzeti persitikrinimui

Calle BOGOTA 3217 — Cerro

K a u n a s

PIENINE IR ALINE
ANDRIAUS ALEKNOS

Calle BOGOTA 4001 esq. Bélgica
CERRO

Visuomet sviezi produktai, ekonomiskos kainos, skubus patarnavimas. Pasitikrinkit

DIPLOMUOTAS LIETUVIS SIUVEJAS

MOTIEJUS BOGIAUSKAS

Calle Francisco Tajes 1195 P. 2 Ap. 7

Siuvama visu rusiu, rubai, g. riausiu medziagu ir pagai paskutinius madu reikalavimus. — Savas pas sava, nes rasite garantuota darba ir ekonomiska kaina.

RESTAURANT Y PENSION

Gran Bretaña JOUZAS RAMONAS

Savininkas

Geriausia vieta lietuviams turistams atvaziuojantiems is Argentinos. Sveikas valgis. — Svarios lovos pavitniam ir erdvus kambariai seimynoms.

JUAN CARLOS GOMEZ 1266

Teléfono: 8 39 05

Montevideo

KRAUTUVÉ IR BARAS

JONO GRAMOSAUSKO
Calle PERU 1992 — Villa del Cerro

Pirmos rusiu viso maisto produktai ir sviezios darzovės bei vaisiai — Vietos visu rusiu gerimai — Pigios kainos — Skubus ir sazingas patarnavimas. Persitikrinkite

Casa LIRA

1926 metais apdovanojama aukso medaliu
— Tarpvaltinėje Parodoje Lietuvoje. —
Visu rusių pianu taisymas, sustyga-
vimas, nauju darymas ir pertvarkymas.
Lietuviams nuolaidos. Savininkas
Antanas Dambrauskas

SAN JOSE 1015 Tel. 8 36 33

foto arte
Esba

GRECIA 3432 - CERRO - Tel. 22 10 54

Savininkas, Stasys Bartnikaitis.

Pr. Riboko ir Airzersteino

MENISKU ODOS ISDIRBINIU

Fabrikas

Calle RIO BRANCO 1102

Visoki meniski odos isdirbiniai parduo-
dami urmu ir pavieniai. — Lietuviams
daromos specialės nuolaidos

IMAN**ADOLFAS KAUSINIS**

Vienintelis lietuvis Urugvajuje, turintis
Elektros Stoties Teises. Atlieka: Visus
elektros irengimus ir pataisymus
Lietuviams Didelis Nuolaidos

Calle SAN JOSE 1088 Tel. 8 79 56

Telefonas: 8 79 56

FUNDICION PRADO

Fundición de Bronce Mecánico
Aluminio y Herrajes en General.
Sección Mecánica y Estampados
Matrices de Todas Clases y
Para Toda Industria

Eduardo Jusys

MOLINOS DE RAFFO 473

Teléfono 22 53 05

Montevideo

Imperial

GARINE RUBU VALYKLA

Rubu isvalymas sulig "DUPLEX" siste-
ma Sermenu rubay. Dazymas ir re-
formavimas skrybeliu ir kostiumu. —
Nematomas uzadymas skyliu bei per-
pliesimu. — Lietuviams nuolaida: tik
\$ 1.50 kostiumo isvalymas ir isprosy-
mas.

Centralinis Namai:

Calle EJIDO 1241 — Tel. 9 19 10

Skyrius ir dirbtuvės:

Av. BRASIL 3092

Montevideo

TINTORERIA Y SOMBRERERIA

ANDES

DE

ANTONIO YANKUS

ANDES 1257 — Tel. 8 18 03

Moteru ir vyru rubu valymas. — Visu
rusiu skrybeliu valymas ir reformos. —
Kostiumu ir paltu isvertimas. —
Lietuviams nuolaida